

شخصیت جاودانی خاندان پیامبر (ص)

✽ چند روایت از بزرگان اهل تسنن

✽ ترجیح بدون دلیل

* * *

چند روایت از بزرگان اهل تسنن

خداوند برای اعلاء کلمه توحید و بقاء دین اسلام و در ضمن برای بزرگداشت شخصیت جهانی پیغمبر اکرم و آشکار کردن عظمت و مقام والای او ، در قرآن مجید بر حضرتش درود می - فرستد و بمسلمانها نیز بمنظور قدردانی از زحمات طاقت فرسای وی و ترقی و تعالی اسلام دستور میدهد بر آن حضرت درود بفرستند (ان الله وملائكته يصلون على النبي . . . سورة احزاب آیه ۳۳) زیرا بقاء نام پیامبر با دوام تعلیمات گهر بارش که از منبع وحی الهی سرچشمه میگردد پیوند ناگستنی دارد .

مفسرین شیعه اتفاق نظر دارند که کیفیت درود فرستادن بر پیامبر (ص) باید چنان باشد که ائمه اهل بیت (ع) را نیز شامل گردد . بسیاری از علماء اهل سنت نیز با آنها در کیفیت درود فرستادن موافقت و روایات فراوانی از بزرگان عامه منقول است که مادر اینجا بدکر چند روایت اکتفا میکنیم :

۱ - محمد بن ادریس شافعی در کتاب «مسئله» (۱) از ابراهیم بن محمد از صفوان بن سلیم از ابی سلمه بن عبدالرحمن از ابوهریره نقل میکند : «روزی ابوهریره بر رسول خدا عرض نمود : چگونه بر تو درود بفرستیم؟ آن حضرت فرمود بگوئید : «اللهم صل علی محمد و آل محمد» همانگونه که بر ابراهیم (ع) درود می فرستید ، و تبرک بجوئید بنام محمد (ص) و آل او همانطور که باسم ابراهیم و اولادش تبرک می جوئید ،

ابن حجر در کتاب صواعق (۲) از کعب بن عجره در روایت صحیحی نقل میکند :

(۱) جلد دوم صفحه ۹۷

(۲) صفحه ۱۴۴

هنگامیکه این آیه شریفه بر پیامبر نازل شد با آنحضرت عرض کردیم ، چگونه بر تو سلام و درود بفرستیم؟ فرمود : بگوئید : «اللهم صل علی محمد و آل محمد» بعد فرمود : درود ناقص بر من نفرستید ، سؤال کردند درود ناقص چگونه است ؟ حضرت فرمود : این است که تنها «اللهم صل علی محمد» گفته شود و ذکر از آل من بمیان نیاید . (۱)

۳ - نیشابوری در تفسیر خود در ذیل آیه : «قل لا اسئلكم علیه اجر الا المودة فی القربى» مینویسد : همین اندازه در شرف و فضیلت فرزندان پیامبر کفایت میکند که در هر نمازی بر آنان درود فرستاده می شود و تشهد با ذکر نام آنها ختم میگردد .

۴ - محب الدین طبری در «ذخائر عقبی» (۲) از جابر نقل میکند که «اگر نمازی بخوانم بدون ذکر نام «محمد» و «آل او» من آن نماز را صحیح نمیدانم !»

۵ - ابن حجر در صواعق (۳) و دارقطنی و بیهقی و قاضی عیاض در «شفا» از ابن مسعود از پینمبر اکرم (ص) روایت میکنند که فرمود : هر کس نماز بخواند و در آن درود بر من و بر اهل بیت من نفرستد نماز او قبول نیست» (۴)
از این جا است که شافعی صریحاً فتوی میدهد که «صلوات بر محمد و آل او از واجبات نماز است» .

۶ - امام فخر رازی در تفسیر خود (۵) مینویسد : «تحت و درود بر «آل محمد» مقام بزرگی برای آنها است که در خاتمه تشهد هر نماز گزاری باید آنرا بگوید» .

و همچنین قرطبی در تفسیر خود «الجامع لاحکام القرآن» و ابن عربی اندلسی مالکی در کتاب «احکام القرآن» روایات زیادی نقل میکنند که ذکر «آل» را بعد از ذکر

(۱) ابن حجر در همان کتاب جملاتی نقل میکنند که مدعای شیعه رادر برتری فرزندان پیامبر بر سایر افراد ثابت میکند و بعد چنین مینویسد : رسول خدا در موارد متعددی نام آل خود را در ردیف اسم خویش قرار میداده ولی جای بسی تأسف است که با وجود این گونه روایات صحیح و تصریح بزرگان عامه ، بعضی از برادران سنی مادر مقام درود فرستادن بر پیامبر تنها با اسم آن حضرت اکتفا می کنند و یا احیاناً فقط اصحاب و یا همسران پیامبر را همراه اسم آنحضرت ذکر میکنند .

(۲) ص ۱۹

(۳) ص ۱۳۹

(۴) غدیر ج ۲ ص ۳۰۳ (۵) ج ۷ ص ۳۹۱

پیغمبر اکرم واجب می‌شمارد ، و مادر اینجا بجهت اختصار اسامی بعضی از بزرگان اهل سنت و نام کتابهای آنان را که در ذیل این آیه تصریح کرده‌اند باید تحیت و درود بر پیامبر چنان باشد که شامل اهل بیت او نیز گردد ذکر می‌کنیم و خوانندگان گرامی می‌توانند بآن کتابها مراجعه کرده و اخبار آنها را مطالعه کنند .

بخاری در «صحیح» خود (۱) واحدی در اسباب النزول (۲) بغوی در معالم التنزیل، که در حاشیه تفسیر خازن (۳) چاپ شده ، حاکم در مستدرک (۴) ، امام فخر رازی در تفسیر کبیر خود (۵) ؛ حافظ ابو نعیم اصفهانی در کتاب اخبار اصفهان (۶) حافظ ابوبکر خطیب در تاریخ بغداد (۷) ابن عبدالبر اندلسی در تجرید التمهید (۸) نیشابوری در تفسیر خود (۹) ، آلوسی در روح المعانی (۱۰) ، محب الدین طبری در «ذخائر العقبی» (۱۱) ، نووی در کتاب «ریاض الصالحین» (۱۲) ابن کثیر در تفسیر خود (۱۳) طبری در تفسیر خویش (۱۴) ، خازن در تفسیر خود (۱۵) سیوطی در منشور (۱۶) .

و نیز در «بغیة الوعاة» (۱۷) شوکانی در فتح الغدیر (۱۸) ، ابوبکر حضرمی در «رشقة الصادی» (۱۹) ؛ سید ابراهیم نقیب مصر در دو کتاب خود «بیان» و «تعریف» (۲۰) ، شیخ محمد ادریس شافعی در کتاب خود تعلیق صحیح در شرح مصابیح، (۲۱)

(۱) ص ۱۲	(۲) ص ۲۷۱
(۳) ج ۵ ص ۲۲۵	(۴) ج ۳ ص ۱۴۸
(۵) ج ۲۵ ص ۲۲۶	(۶) ج ۱ ص ۱۳۱
(۷) ج ۶ ص ۲۱۶	(۸) ص ۱۸۵
(۹) ج ۲۲ ص ۳۰	(۱۰) ج ۱۲ ص ۲۲
(۱۱) ص ۱۹	(۱۲) ص ۴۵۵
(۱۳) ج ۳ ص ۵۰۶	(۱۴) ج ۲۲ ص ۲۷
(۱۵) ج ۵ ص ۲۲۶	(۱۶) ج ۵ ص ۲۱۵
(۱۷) ص ۴۴۲	(۱۸) ج ۴ ص ۲۹۳
(۱۹) ص ۲۴	(۲۰) ج ۲ ص ۱۳۴

(۲۱) ج ۱ ص ۴۰۱ تا ۴۰۲ احادیث متعددی در این خصوص ذکر کرده است .
(بقیه در صفحه ۵۵)

استعدادهای مختلف است ، حتی نسبت بیک موضوع ، در همه حال يك واکنش ، از خود نشان نمیدهد ، تمام نیروهایی که دست در کار آموزش و پرورش او هستند ، باید سعی کنند که میان نیروهای باطنی او نیز هماهنگی برقرار سازند ، اینجاست که در نتیجه هماهنگی میان گفتار ، کردار و اندیشه هر مربی ، هماهنگی روشها و نیروهای مختلف ، که دست در کار تربیت طفل هستند و برقراری هماهنگی میان نیروهای درونی طفل ، هدف آموزش و پرورش ، بمعنای واقعی ؛ تأمین میشود و نتیجه آن که عبارت از اصلاح فرد و جامعه است ؛ بطور قطع تأمین خواهد شد .

* * *

امیدواریم با توجه بنکاتی که در این سلسله مقالات ، گوشزد شده و میشود ، بتوانیم تحولی تازه در آموزش و پرورش نسل آینده ایجاد ، و اصالت مذهبی و ملی خود را در برابر سیل بنیان کن مفاسد تمدن غرب ، حفظ کنیم .

بر هر فردی لازم است ، احساس مسئولیت کند ، تصمیم بگیرد و کوششی پی گیر در راه رفع اشکالات آموزش و پرورش ، بکار اندازد و مسئولیتها را بگردن دیگران نیندازد .

(بقیه از صفحه ۵۰)

ترجیح بدون دلیل

با وجود این اعترافات صریح دانشمندان و علماء اهل سنت در تقدم و برتری علی (ع) و فرزندان گرامی وی بر سایر خلفاء چگونه دانشمندی مانند ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه بخود جرأت داده و در ابتداء خطبه خود چنین میگوید : **الحمد لله الذي قدم المفضل**

عَلَى الْفَاضِلِ !

با اینکه این جمله مخالف صریح قرآن میباشد زیرا خداوند در قرآن مجید خود در موارد عدیده شخص فاضل را بر مفضل ترجیح داده ، با وجود این هرگز راضی نمیشود که مفضل را بر فاضل مقدم دارند و با وجود اوزمام امور مسلمین را بدست دیگری بسپارند .